

Thema	Beroepen
Leerjaar	4 en 5
Verdeling	Het thema beroepen bestaat uit 8 lessen, verdeeld over de leerjaren 4 en 5. U doet in leerjaar 4 de eerste 4 lessen en in leerjaar 5 de laatste 4 lessen.

Vooraf

In de lessenserie over het thema dieren vindt u de lessen voor het aanleren van onderstaande woordenschat en zinnen. U kunt deze woordenschat en zinnen deels ook zelfstandig online laten oefenen met [het Elena-pakket](#). U kunt [de flietskaarten](#) per thema downloaden.

Doel	<ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen leren vertellen wat ze later zouden willen worden. - De leerlingen leren dingen lokaliseren. - De leerlingen leren de Nederlandse 'lange ij' kennen.
Woordenschat (uitbreiden/selecteren naar keuze)	<ul style="list-style-type: none"> - <i>de bakker, de kok, de politieagent, de brandweerman, de apotheker, de verpleegster, de tandarts, de buschauffeur, de meester, de juf, de kapper knippen, knutselen, tekenen, schrijven, spelen, rennen, zitten, zingen, lezen, zwaaien, lachen, drinken, eten, dansen, rekenen (tellen)</i> - <i>in, op, onder, naast, voor</i> - <i>de schooltas, de rugzak, de computer, het bord, de liniaal, het schrift, de tafel, de stoel, het boek, het potlood, de balpen, het papier, de lijm, de gum</i> - Getallen t/m 100
Materiaal	<ul style="list-style-type: none"> - Werkbladen (einde document)
Online	<ul style="list-style-type: none"> - Elena Nederlands, thema mensen

Inleiding

In deze les maken de leerlingen kennis met schoolspullen en beroepen! Vraag de leerlingen in hun moedertaal wat een eerste schooldag speciaal maakt. Voorbeelden zijn: samen zijn met vrienden na een lange vakantie; elkaar verhalen vertellen over de vakantie; nieuwe leerkracht ontmoeten; nieuwe spullen (schriften, boeken, enzovoort) krijgen; misschien nieuwe vakken.

Overzicht lessen

1	<ul style="list-style-type: none"> - Beroepen uitbeelden - Waar is het? - Dialoogje 	5	<ul style="list-style-type: none"> - Wie draagt wat ('beroepskleding') - De 'lange ij'
2	<ul style="list-style-type: none"> - Tellen t/m 100 - Hoeveel zijn er? 	6	<ul style="list-style-type: none"> - Wat wil je later worden? - Ik zie wat jij niet zit
3	<ul style="list-style-type: none"> - Ik zie wat jij niet ziet - Uitbeelden/oefenen doe-woorden 	7	<ul style="list-style-type: none"> - Simon zegt: doe-woorden - Wat wil ik later worden (6)
4	<ul style="list-style-type: none"> - Call my bluff werkwoorden (in de pauze, in de les) - Wie is wat? Beroepen raden 	8	<ul style="list-style-type: none"> - Call my bluff (herhaling woordenschat) - Wat wil ik later worden (6) - Chant

1

Oefen met de leerlingen met behulp van [de flitskaarten](#) de beroepen *de bakker, de kok, de politieagent, de brandweerman, de apotheker, de verpleegster, de tandarts, de buschauffeur, de meester, de juf, de kapper*

Knip de beroepenkaartjes uit (zie einde document) zodat u groene en rode kaartjes hebt, dus per beroep een groen en rood kaartje.¹ Zorg dat er evenveel rode als groene kaartjes zijn. Bij een oneven aantal leerlingen kunt u eventueel zelf meedoen of een kind twee keer laten uitbeelden/raden. Alle kinderen krijgen een kaartje met daarop een beroep. Een kind met een rood kaartje begint met het uitbeelden van het beroep. Als een kind met het desbetreffende groene kaartje denkt dat het beroep op zijn kaartje staat, mag hij mee gaan spelen. Als iemand weet wat de twee kinderen uitbeelden mag die zijn vinger opsteken. De kinderen die aan het spelen zijn mogen dan de beurt aan iemand geven en vertellen of klopt.

Laat de kinderen vertellen welk beroep ze zouden kiezen van de aangeboden beroepen.

Waar is het?

Herhaal nog een keer ([online](#) of met [de flitskaarten](#)) de woorden die met school te maken hebben. Dat kunt u ook doen door de voorwerpen in de klas aan te wijzen en de naam te zeggen. Vraag dan waar een bepaald ding is en geef het antwoord met steeds dezelfde structuur: *Waar is ...?* en *Daar is ...*. U kunt eventueel ook de voorzetsels herhalen – zie thema Eten, drinken, spelen.

Dialoog en spel

Lees de dialoog en oefen de zinnen 1 voor 1.

Dialoog
- <i>Waar is het schrift?</i>
- <i>Hier is het schrift.</i>
- <i>Ja, hier is het schrift.</i>
- <i>Waar is de lijm?</i>
- <i>Daar is de lijm.</i>
- <i>Ja, daar is de lijm.</i>
- <i>Waar is de schooltas?</i>
- <i>Daar is de schooltas.</i>
- <i>Ja, daar is de schooltas.</i>

Speel dan een spel. Leg vijf voorwerpen/flitskaarten op de tafel voor u. Benoem ze. Laat de leerlingen hun ogen sluiten. Verstop een voorwerp in de schooltas, onder de tafel, in het boek etc. of rugzak. Laat de leerlingen raden waar het voorwerp is. Ze kunnen gewoon aanwijzen en antwoorden *Daar is* (of met voorzetsel, lidwoord en zelfstandig naamwoord: *in het boek*).

¹ Ontleend aan de blog van Max Windau op <http://www.maxwindau.nl/>

Afsluiting

Laat de leerlingen [de beroepen](#) en [schoolspullen](#) oefenen.

2

Tellen

Herhaal de getallen 1-20 (online in [Elena onderbouw](#)). Tel dan langzaam verder tot 30. Laat dan de flitskaarten zien met de getallen zien (21, 22, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100) (online Elena middenbouw). Speel dan een spel. Laat leerlingen allemaal staan en tot 50 tellen. Bij 5, 10, 15, 20, 25, enzovoort moeten ze zitten; bij de andere getallen moeten ze blijven staan. Als ze het fout hebben, moeten ze blijven zitten. Wie blijft als laatste staan?

Hoeveel zijn er?

Herhaal de woorden die met school te maken hebben. Gebruik daarvoor spellen of flitskaarten.

Geef dan de helft van de leerlingen [een flitskaart](#) met een schoolvoorwerp erop: *de schooltas, de rugzak, de computer, het bord, de liniaal, het schrift, de tafel, de stoel, het boek, het potlood, de pen, het papier, de lijm, de gum*. Geef de andere helft leerlingen een kaartje met een getal erop (1-20 en 21, 22, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100). Laat leerlingen rondlopen: een leerling met een voorwerp zoekt iemand met een getal. Ze geven elkaar een high five en voeren een kort gesprek terwijl ze op hun flitskaarten kijken.¹ A (= leerling met voorwerp, bijvoorbeeld schrift) *Hoeveel schriften zijn er?* B (= leerling met getal, bijvoorbeeld 1) *Er is één schrift.*

Dan ruilen ze hun kaarten en zoeken ze iemand anders. A (= leerling met voorwerp, bijvoorbeeld boek) *Hoeveel boeken zijn er?* B (= leerling met getal, bijvoorbeeld 90) *Er zijn 90 boeken.*

Afsluiting

Laat de leerlingen [de beroepen](#) en [schoolspullen](#) oefenen.

3

Ik zie wat jij niet ziet

Herhaal de kleuren met de leerlingen. Dat kunt u doen door de flitskaarten te gebruiken of door echte kleurpotloden te gebruiken. Noem een kleur en laat de leerlingen iets met de goede kleur omhooghouden. Speel Ik zie, ik zie, wat jij niet ziet. Doe het spel eerst een keer voor met de voorbeelddialoog. Speel het dan eenmaal met een leerling die zich zeker voelt. Laat dan de klas meedoen.

Dialoog (online)
- <i>Ik zie, ik zie, wat jij niet ziet. Het is blauw.</i>
- <i>Is het de pen?</i>
- <i>Nee, jammer</i>

- <i>Is het de tas?</i> - <i>Ja, goed zo!</i>

Klaar? Af!

Alle leerlingen gaan staan en zijn mimespelers die gaan *spelen, rennen, zitten, zingen, lezen, zwaaien, lachen, drinken, eten* en *dansen*. Ze blijven op hun plek staan. Geef aanwijzingen wat ze moeten doen en beeld de eerste keer ook alles uit. Doe alle activiteiten zo'n drie keer in willekeurige volgorde. Als het goed gaat kunt u variëren door ze twee opdrachten tegelijk te laten doen:

- *Ren en zing.*
- *Zit en lach.*
- *Drink en zwaai.*

Bied de nieuwe woorden aan: *knippen, knutselen, tekenen, schrijven* met [de flitskaarten](#). Laat de leerlingen luisteren en de woorden nazeggen. Doe dan het vorige spel met de drie extra woorden erbij.

Laat dan drie voorwerpen zien en zeg telkens een zin: *Met een schaar kun je ...* (geef de leerlingen denktijd voor het woord *knippen*). *Met een pen kun je ... schrijven*. *Met papier kun je ... knutselen*. Herhaal dit een paar keer en laat dan de leerlingen de zin aanvullen. Herhaal dit een paar keer en laat dan de leerlingen de zin aanvullen. Langzaam breidt u het spel uit: *Op een stoel kun je ... zitten*. *Een appel kun je ... eten*. *Cola kun je ... drinken*.

Deel dan werkblad 3 uit. Laat leerlingen in tweetallen werken. Om de beurt wijst een leerling een voorwerp aan. De ander zegt wat je ermee kunt doen. (Let op: voorzetsels zijn in elke taal moeilijk).

<p>POTLOOD</p> 	<p>SCHAAR</p> 	<p>SCHRIFT</p> 	<p>BOEK</p>
<p>STOEL</p> 	<p>SAP</p> 	<p>BANAAN</p> 	<p>COMPUTER</p>

4

Wie is wat?

Laat de flitskaarten zien van de beroepen uit les 1 en oefen de woorden door de leerlingen te laten luisteren en nazeggen. Speel daarna een spel. Vraag de leerlingen dan een 'houding' te bedenken voor ieder beroep. Laat de leerlingen het beroep uitbeelden: Hoe kijkt een politieagent? Hoe staat een brandweerman? Wat doet de bakker met zijn handen? Noem dan een beroep en laat leerlingen in de houding staan.

Call my bluff

Oefen snel (een selectie van) de activiteiten uit 3 of laat het de kinderen online oefenen: *spelen, rennen, zitten, zingen, lezen, zwaaien, lachen, drinken, eten en dansen, knippen, tekenen, knutselen, schrijven*. Dit kunt u doen door de woorden te zeggen en uit te beelden. Dan zegt u wat u doet. Speel dan een spel. U beeldt drie activiteiten uit zonder iets te zeggen. U vraagt de leerlingen wat u deed. U geeft iemand de beurt. Als het fout is, is die persoon af. Wie blijft er over? Wie raadt de meeste activiteiten?

Afsluiting

Laat de kinderen online nog een keer [de getallen](#) en de activiteiten [op school](#) en [buiten school](#) oefenen.

5

Wie draagt wat?

Herhaal indien nodig de beroepen of laat de beroepen online herhalen. Herhaal dan de kledingstukken *de blauwe broek, de witte jas, het rode T-shirt, de zwarte spijkerbroek, de korte broek, de pet, de uniform*. Iedere leerling krijgt een beroep toegedeeld; er zijn zes beroepen per ronde. Let op: de vrouwelijke vormen worden bij een aantal beroepen niet (meer) gebruikt.

Ronde 1, 2 en 3	Ronde 4, 5 en 6
<i>1 de politieagent</i>	<i>7 de meester, de juf</i>
<i>2 de brandweervrouw/-man</i>	<i>8 de voetballer</i>
<i>3 de apotheker</i>	<i>9 de verkoopster/verkoper</i>
<i>4 de verpleegster/ de verpleger</i>	<i>10 de kok</i>
<i>5 de tandarts</i>	<i>11 de kapper</i>
<i>6 der bakker</i>	<i>12 de chauffeur</i>

Gebruik hele zinnen bij het uitdelen van de beroepen en laat de leerlingen de zin nazeggen:

- Leerkracht (wijst naar leerling 1): *Ik ben politieagent*. Leerling 1: *Ik ben politieagent*
 Leerkracht (wijst naar leerling 2) *Ik ben brandweervrouw*. Leerling 2: *Ik ben brandweervrouw*.

Ga zo de hele klas rond.

Alle leerlingen zitten. U noemt een kledingstuk (bijvoorbeeld *pet*) en vraagt: *Wie draagt een pet?* Alle leerlingen die dat kledingstuk dragen voor hun beroep, staan op. Dan controleert u het door enkele leerlingen te vragen: *Wat ben jij?* De leerling zegt bijvoorbeeld *Ik ben politieagent*. Vraag dan aan de klas of het klopt: *Heeft (draagt) een politieagent een pet?* U wijst een leerling aan die antwoordt met ja of nee. Leerkracht aan de klas *Wie draagt een pet?*

- (Enkele leerlingen staan op.)
- Leerkracht aan één leerling: *Wat ben jij?*
- Leerling: *Ik ben politieagent*.
- Leerkracht aan de klas: *Draag een politieagent een pet?*
- (Leerlingen steken hand op. Leerkracht wijst één leerling aan.)
- Leerling: *Ja, goed/ Nee (dat klopt niet)*.

De lange ij

Bekijk werkblad 3 (zie ook het thema natuur). Het gaat om de lettercombinatie ij. In het Nederlands noemen ze het vaak een *lange ij*. De letter is ontstaan uit een dubbele i (die verdubbeling gaf aan dat het een lange klank was); de tweede i werd later als een j geschreven. Op een Nederlands toetsenbord heeft de letter geen aparte toets. Laat in de middeleeuwen veranderde de lange i-klank in een 'ei'-klank.

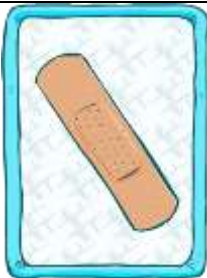

Stap 1

Kijk eens naar de volgende woorden. Dat is een aparte letter. Die bestaat vast en zeker niet in jouw taal. Om de letter te schrijven, schrijf je eerst een i en dan direct ernaast een j

Kijk maar eens, misschien weet je sommige woorden.

hoofdp__n	bl__	t__ger	v__f
			
schr__ven	__sje	gl__baan	sp__kerbroek
			

Die twee letters noemen we een lange ij. Is er dan ook een korte? Ja, kijk maar eens.

m__sje	pl__ster	tr__n	aardb__
			
kl__n	g__t	__	m__
NIET GROOT			januari februari maart april

Vreemd! Eén klank, verschillende letters!

6

Wat wil je later worden

Oefen de beroepen nog een keer of laat de leerlingen online de beroepen herhalen. Doe dan een raadspel.

Activiteit	Beroep
rijdt met een bus	
werkt op school	
vangt dieven	
knipt haar	
werkt in een korte broek	
werkt in een ziekenhuis	
vliegt met een vliegtuig	
helpt bij kiespijn	
kookt het eten	

Dialogen

Lees een van de dialogen en laat de kinderen zin voor zin herhalen. Let op hij en zij! Oefen dan het gesprek precies zo in tweetallen. Controleer na het oefenen het geleerde door enkele paren leerlingen het gesprekje te laten voeren. De eerste drie dialoges staan [online](#).

	<p><i>Wat wil je later worden? Ik wil voetballer worden. Wat doet een voetballer? Zij speelt voetbal.</i></p>		<p><i>Wat wil je later worden? Ik wil politieagent worden. Wat doet een politieagent? Hij vangt dieven.</i></p>
	<p><i>Wat wil je later worden? Ik wil tandarts worden. Wat doet een tandarts? Zij helpt mensen.</i></p>		<p><i>Wat wil je later worden? Ik wil bakker worden. Wat doet een bakker? Zij bakt brood.</i></p>

Ik zie, wat jij niet ziet

Speel Ik zie, ik zie, wat jij niet zoals in 3. Doe het spel eerst een keer voor met de voorbeelddialoog. Speel het dan met de klas. Laat tenslotte de leerlingen het in tweetallen spelen.

Afsluiting

Laat de kinderen enkele [online oefeningen](#) van dit thema doen.

7

School, doe-woorden

Herhaal de activiteiten op school of laat de kinderen [online](#) oefenen: *schrijven, lezen, knippen, knutselen, tekenen, rekenen (tellen), zitten*. Presenteer ook de nieuwe woorden *luisteren* en *opruimen*. Speel dan het spel Jacob zegt. U zegt: *Simon zegt: ik kan lezen* en de leerlingen doen alsof ze lezen. Geef zo steeds een bevel. Als u geen *Simon zegt* zegt, mogen de leerlingen niets doen; anders zijn ze af.

Ik wil later...

Herhaal de activiteit ik wil later worden in 6. Werk dan met speeddaten voor wat variatie. De leerlingen zitten in paren tegenover elkaar. Eerst stelt de een de vragen en dan de ander. U geeft aan als er 2 minuten voorbij zijn en de leerlingen zoeken een nieuwe partner, gaan zitten en doen het gesprek nog eens.

Afsluiting

Laat de kinderen [de doe-woorden](#) over school herhalen.

8

Call my bluff!

Begin met een snel bluffspel. Alle leerlingen gaan staan en moeten stil zijn. U noemt een woord: kies in willekeurige volgorde woorden van dit thema. Begin met de makkelijke woorden om het gevoel van succes te vergroten. Als de leerlingen het woord denken te kennen, mogen ze blijven staan; zo niet, dan moeten ze gaan zitten. Controleer zo nu en dan

of een kind het woord echt kent door het te vragen wat het betekent of het uit te beelden.
Als het fout is, moet het kind gaan zitten. Wie blijft er als laatste over?

Wat wil ik later worden?

Herhaal deze activiteit uit 6.

Chant

Doe met de leerlingen de chant die [online](#) staat. Een chant is een ritmisch riedeltje waarmee kinderen goed de uitspraak en intonatie kunnen leren.

Morgen!

Morgen!

Horloge klaar?

Morgen.

Morgen?

Morgen.

bakker

bakker

politieagent

politieagent

brandweerman

brandweerman

dokter

dokter

apotheker

apotheker

kok

kok

voetballer

voetballer

tandarts

tandarts

juf

juf

buschauffeur

buschauffeur

meester

meester

kapper

kapper

Werkblad 2

Met een schaar kun je ...

Met een pen kun je ...

In een boek kun je ...

Op een stoel kun je ...

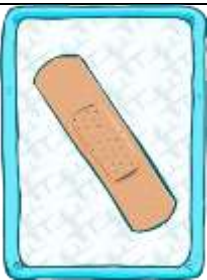

POTLOOD 	SCHAAR 	SCHRIFT 	BOEK
STOEL 	SAP 	BANAAN 	COMPUTER

Werkblad 3

Weet je deze woorden nog?

hoofd__n	bl__	t__ger	v__f
			
schr__ven	__sje	gl__baan	sp__kerbroek
			

Die letters noemen we een lange ij. En weet je deze ook nog?

m__sje	pl__ster	tr__n	aardb__
			
kl__n	g__t	__	mei
NIET GROOT			januari februari maart april

Vreemd! Eén klank, verschillende letters!